

Brug af vikarer i afgørelsessager

Må en kommune overlade det til en privat aktør at træffe afgørelser eller i øvrigt udføre opgaver, der har karakter af myndighedsudøvelse? Få svaret her, hvor vi sætter fokus på reglerne om delegation til vikarer og gennemgår den nyeste principmeddelelse fra Ankestyrelsen.

En kommune må ikke uden klar lov-hjemmel delegere afgørelseskompe-tence til en privat aktør. En kommune kan dog delegere sagsforberedende opgaver til en privat aktør, fx et vikar-bureau eller et advokatfirma. Det føl-ger af de ulovfæstede forvaltningsret-lige regler, som er udviklet i praksis fra blandt andet Folketingets Ombudsmand.

Kommuner indgår til tider aftale med vikarbureauer om at bistå med sags-behandlingen i forbindelse med fx bevilling af hjælpemidler eller syge-dagpenge. Dette kræver, at vikaren er ansat af kommunen, eller at vikaren alene udfører sagsforberedende opgaver.

Afgørelser, der uden hjemmel er truffet af en privat aktør, er ugyldige.

Ankestyrelsens principmeddelelse 13-23

Ankestyrelsen fastholder, at delegation af afgørelseskompetence til en privat aktør kræver hjemmel i den skrevne lovgivning, og at konsekvensen af uhjemlet delegation er, at afgørelsen er ugyldig.

Ved vurderingen af, om vikaren skal anses som ansat af kommunen, skal der ifølge Ankestyrelsen foretages en konkret og samlet vurdering af de reelle og formelle forhold vedrørende ansættelsen og opgavevaretagelsen. I denne vurdering indgår, hvem der har pligter (fx pligt til at udbetale løn og overholde ferie- og barselsregler) og rettigheder (fx antagelses- og afskedigelsesret og en effektiv instruktions-beføjelse) over for den person, som har truffet afgørelsen.

I den konkrete sag vurderede Ankestyrelsen, at en afgørelse om, at en borger ikke længere var uarbejds-dygtig, var truffet af en privat aktør, det vil sige, at vikaren ikke kunne anses som ansat i kommunen. Det betød, at afgørelsen var ugyldig, og at kommunen skulle genoptage udbeta-lingen af sygedagpenge, indtil der var truffet en ny, gyldig afgørelse.

Det har derfor økonomisk betydning for kommunen, at afgørelsen blev truf-fet i strid med de ulovfæstede rets-grundsætninger om delegation.

Hvilke kriterier lagde Ankestyrelsen vægt på?

Der var indgået en samarbejdsaftale mellem kommunen og det private vikarbureau, men kommunen havde ikke indgået en individuel ansættelses-aftale med den vikar, der havde truffet afgørelsen.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at kom-munen efter aftalen ikke havde pligt til at betale løn eller sygedagpenge i til-fælde af sygdom, ligesom pligten til at overholde barsels- og ferieregler samt antagelses- og afskedigelsesretten lå hos vikarbureauet. Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at selvom det fremgik af samarbejdsaftalen, at kom-munen havde instruktionsbeføjelsen, så var den reelt ikke effektiv, da kom-munen ikke havde ret til at sanktionere den enkelte vikar. Endelig var det ikke tilstrækkeligt, at afgørelsen fremstod som truffet af kommunen, ved at kom-munens brevpapir og logo var anvendt.

Gode råd om brug af vikarer

Kommuner, der har indgået aftale med vikarbureauer, skal sikre sig, at vika-terne enten ikke træffer afgørelser, men alene udfører sagsforberedende opgaver, eller – hvis de skal træffe afgørelser – reelt er ansat af kommunen.

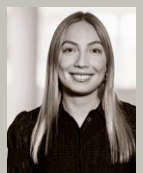
Hvis kommunen ved sin gennemgang opdager, at vikarer, som ikke er ansat af kommunen, har truffet afgørelser, er disse ugyldige. Det har betydning for både borgere og kommunen, og kom-munen må sørge for at få truffet nye, gyldige afgørelser.

Rikke Søgaard Berth
Partner, advokat
rsb@horten.dk

Bo Juul Jensen
Advokat
bjj@horten.dk

Anne Louise Ellingsøe
Advokatfuldmægtig
ael@horten.dk